

A Kúria a személyesen eljáró I. rendű, II. rendű felpereseknek - A Solt és Társai Ügyvédi Társulás, ügyintéző: dr. Káposztás Ágnes ügyvéd által képviselt ... **Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 27.M.4693/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.638.372/2011/12. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2013. szeptember 25. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.638.372/2011/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 126.900,- Ft (Százhuszonhatezer-kilencszáz forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes 2009. január 19-től, a II. rendű felperes 2008. november 3-tól állt az alperessel munkaviszonyban, a munkaszerződésük szerint napi 6 órás munkaidőben, illemhelyiség üzemeltetői munkakörben. A felperesek a munkájukat a ... Kereskedelmi Kft. által üzemeltetett ... Csarnokban végezték, hétköznaponként egymást váltva 9-14.30-ig, illetve 14.30-tól 20 óráig.

Az alperes a felperesekkel szemben - mindkét felperesre azonos szöveggel - 2009. szeptember 21-én rendkívüli felmondást foglalt írásba. Ennek indokolása lényege szerint a munkavállalók munkájával összefüggésben többször negatív visszajelzés érkezett az üzletház vezetőségétől és az üzletház vendégeitől. Erre vonatkozóan szóban többször figyelmeztetésre kerültek. Az előzetes szóbeli figyelmeztetések ellenére nem hagytak fel etikátlan viselkedésükkel, 2009. szeptember 21-én tanúsított magatartásukkal már olyan súlyosan sértették meg az üzletház vendégeit, illetve vezetőségét, amely az üzletház jó hírnevét és a munkáltató, mint vállalkozó megbízását is súlyosan veszélyezteti. Az I. rendű felperes a rendkívüli felmondást 2009. szeptember 27-én, a II. rendű felperes 2010. április 1-jén vette át.

A felperesek keresetükben - többek között - a rendkívüli felmondások jogellenessége megállapítását és a jogellenesség Mt. 100. §-a szerinti jogkövetkezményei alkalmazását kérték.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 27.M.4693/2009/32. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperesek munkaviszonyát, a munkaviszonyuk az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 1.018.875,- Ft elmaradt munkabért és annak 2010. augusztus 1-től kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát, a II. rendű felperes részére elmaradt munkabér címén 1.049.233,- Ft-ot és annak 2010. augusztus 1-től kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint szabadságmegváltást. Kötelezte a munkaügyi bíróság továbbá az alperest mindkét felperes részére külön-külön 4 havi átlagkereset címén 214.500,- Ft megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

A felülvizsgálati eljárás szempontjából irányadó tényállás szerint 2009. szeptember 21-én a II. rendű felperes végzett munkát délelőtt. Ezen a napon az I. rendű felperes keresőképtelenné vált, ezért kb. 14 óra körül, a váltás időpontjára az I. rendű felperes is a ... Csarnokba ment azért, hogy megbeszéljék, aznap egész nap a II. rendű felperes fog munkát végezni. Ezen a napon egy idősebb úr panaszt tett a felperesekre **I.Zs.**nál, a ... Kft. ... üzletének vezetőjénél, azt állítva, hogy a felperesek tiszteletlenül beszéltek vele. A panaszt a „Vásárlók könyvébe” nem rögzítették. A panaszról **I.Zs.** tájékoztatta az alperes ügyvezetőjét, aki felhívta **F**-né, az alperessel szerződéses kapcsolatban álló ... Kft ügyvezetőjét, hogy utasítsa a felpereseket arra, hogy várják meg őket. Ezt követően **F**-né 14 óra körüli időben a felpereseket a kazánházba félrehívta és velük beszélt. Ezt követően a felperesek eltávoztak, az alperesnél a munkát többé nem vették fel, az alperes a felpereseket munkavégzésre nem szólította fel.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolása szerint az alperes a rendkívüli felmondásban a 2009. szeptember 21-ét megelőző etikátlan viselkedést, nyomdafestéket nem tűrő kifejezéseket, sértegetéseket állított, azonban igazán súlyos kötelezettségszegésnek a 2009. szeptember 21-én történeteket tekintette. A 2009. szeptember 21-ét megelőző időszakra a felperesekkel szemben magatartási problémát a ... Áruház „Vásárlók könyve” nem tartalmazott. Az iratból megállapítható volt, hogy abban ügyfélpanasz a felperesek magatartásával, nem megfelelő viselkedésével, vagy kommunikációjával nem merült fel. Az ügyfélpanaszok a wc technikai, műszaki állapotával, a takarítás nem megfelelő minőségével, valamint azzal kapcsolatosak voltak, hogy az illemhely használatáért fizetni kell.

I.Zs. tanúvallomásában ugyan állította, hogy a felperesek

magatartására 2009. szeptember 21-ét megelőzően is volt panasz, de ezekkel összefüggésben sem azt nem tudta megjelölni, hogy konkrétan mi volt a panasz, sem azt nem tudta megjelölni, hogy mikor történtek ezek a panaszok, vallomása szerint a panaszok alkalmával nem került sor a panaszos, illetve felperesek között egyeztetésre, illetve a történeteknek a tisztázására. A munkaügyi bíróság ezért azt állapította meg, hogy 2009. szeptember 21-ét megelőző felperesi magatartási panaszokról konkrét tény a perben feltárni nem lehetett, így a rendkívüli felmondás ezen indokát az alperes nem bizonyította.

A 2009. szeptember 21-ei történetek kapcsán **F-né** tanúvallomásában állította, hogy közvetlenül észlelte, miszerint a II. rendű felperes odaszaladt a Csarnokban a mozgólépcsőhöz és a fentről lemenő mozgólépcső tetejéről káromkodva, szitkozódva kiabált valakinek. **I.Zs.** emlékezett egy konkrét panaszra, amely szerint egy középkorú, vagy idősebb férfi ment be az áruházba és vele, a vezetővel kívánt beszélni. A panaszos azt állította, hogy a felperesek illetlenül beszéltek vele. A munkaügyi bíróság a meghallgatott valamennyi tanú vallomását értékelve arra vont le jogkövetkeztetést, hogy az alperes nem bizonyította a hivatkozott ügyfélpanasz valóságát, a konkrét körülményeket, az elhangzottak tartalmát, ezek hiányában pedig a rendkívüli felmondás indokának valósága, a kötelezettségszegés mértéke és az indok okszerűsége nem volt megállapítható, a bizonyítatlanság terhe pedig az alperest terheli. Mindamellet a munkaügyi bíróság ítélete indokolásában azt is hangsúlyozta, hogy a perben azt sem lehetett megállapítani, hogy konkrétan az I., vagy a II. rendű felperes, vagy mindkettő külön-külön tett-e kijelentést a panaszosra.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen a felperesek és az alperes is fellebbezéssel élt.

A Fővárosi Törvényszék 51.Mf.638.372/2011/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részében a per főtárgya tekintetében helybenhagyta azzal, hogy a felperesek munkaviszonya az alperesnél 2012. április 18. napján szűnt meg.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kiemelte, hogy a rendkívüli felmondásban a munkáltató hivatkozhatott a felperesek korábbi nem megfelelő magatartására, az azonnali hatályú jogviszony megszüntetéséhez azonban megalapozottan csak olyan cselekmény vezethetett, amely a rendkívüli felmondás kibocsátását megelőző 15 napon belül történt. Megállapítása szerint a rendkívüli felmondás indokolása nem kellően konkrét, abból a felperesek nem tudhatták meg azt, hogy mely magatartásuk volt az, ami a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetéséhez vezetett. Az alperes kötelezettsége lett volna annak igazolása, hogy a rendkívüli

felmondás indokolása megfeleljen az Mt. irányadó rendelkezéseinek, az alperes azonban e kötelezettségének nem tudott eleget tenni. A másodfokú bíróság helyesnek találta a munkaügyi bíróság azon megállapítását is, mely szerint **F**-né konkrét módon nem tudta megjelölni a II. rendű felperes magatartásával kapcsolatos tényeket, **I.Zs.** üzletvezető pedig egy dátum nélküli konkrét panaszra emlékezett csupán. Nem emlékezett arra, hogy az érintett személy mit mondott, illetve hogy a felperesek mit mondtak neki.

A másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdésére hivatkozva elutasította az alperes által a másodfokú eljárásban indítványozott tanú meghallgatását.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a másodfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását kérte.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmét a másodfokú bíróság eljárásjogi jogszabálysértésére alapítva terjesztette elő. Azt sérelmezte, hogy a másodfokú eljárás során fellelt alperesi tanút a Pp. 235. § (1) bekezdésére utalással a másodfokú bíróság nem hallgatta meg. E körben arra hivatkozott, hogy az esetleges tanúk felkutatásának érdekében a peres eljárást megelőzően is megtett minden tőle elvárhatót. A perben szereplő ingatlan környékén falragaszokkal, hirdetményekkel próbálta az esetleges tanúkat felkutatni, továbbá egyéb fórumokon is próbálta mind a perbeli panasztevőt felkutatni, mind további tanúkat. Álláspontja szerint az a külső körülmény, szerencse elem, hogy a jelen per másodfokú eljárása során bejelentett tanú a 2011. július 20. és 22. napján az országos napilapokban feladott hirdetésekre jelentkezett, nem következménye sem az alperes pervitelének, sem késlekedésének. Érvelése szerint olyan külső körülmény okán rejtve maradt bizonyíték, mely körülmény nem tartozik a peres felek érdekkörébe, nem mellőzhető bizonyítékként a másodfokú eljárásban.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében hangsúlyozta, miszerint az eljárás során mindvégig hivatkozott a panaszt tévő személyére, így az, hogy a személy hollétére csak a másodfokú eljárásban derült fény, nem minősülhet új tényállításnak.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, ezért a felülvizsgálati eljárás keretében abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a tanúmeghallgatásra irányuló alperesi

bizonyítási indítvány elutasítása miatt a másodfokú eljárásban történt-e olyan eljárási szabálysértés, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

A peres iratok szerint az alperes az eljárás során mindvégig hivatkozott arra, hogy 2009. szeptember 21-én egy idősebb úr panaszt tett a felperesekre, azért, mert tiszteletlenül beszéltek vele. A rendkívüli felmondások indokolása erre azonban nem utal, csupán azt tartalmazza, hogy „a mai napon tanúsított magatartásával már olyan súlyosan sértette meg az üzletház vendégeit, illetve vezetőségét”. A jogerős ítélet e körben helytállóan rögzítette, miszerint a rendkívüli felmondás ezen megállapítása nem kellően konkrét, abból a felperesek nem tudhatták meg azt, hogy mely magatartásuk volt az, ami a munkaviszonyuk azonnali hatályú megszüntetéséhez vezetett. A perben egyébként azt sem lehetett tisztázni, hogy az alperes által hivatkozott „panaszos” mindkét, vagy csupán az egyik felperesre tett panaszt, amely jogerős ítéleti megállapítást az alperes a felülvizsgálati kérelmében nem támadta, csupán a további bizonyítási indítványa elutasítását sérelmezte.

Minthogy a „Vásárlók könyvébe” az esetre, illetve a felperesekre nézve bejegyzés nem történt és az állított esetnek hitelt érdemlő szemtanúja sem volt - az általános, nem konkrét indokolást tartalmazó rendkívüli felmondásra is figyelemmel - aggálytalanul megállapítható, hogy az alperes munkáltató a tények és a felperesek vétkessége tisztázása nélkül gyakorolta a rendkívüli felmondás jogát. Mindezek hiánya pedig az intézkedések jogellenessége tárgyában indult perben a támadott intézkedést követően évekkel később nem pótolható.

A peres iratok szerint az alperes a munkaügyi bíróság ítélete ellen 2011. július 8-án élt fellebbezéssel. A másodfokú eljárás folyamán új jogi képviselővel eljárva a 2012. április 18. napjára kitűzött tárgyalást megelőző napon előkészítő iratot csatolt, melyben előadta, hogy a 2011. július 22-én megjelent Népszabadság lapszámában, valamint a 2011. július 20-án megjelent Népszava lapszámában hirdetést tett közzé, amelyben kérte azon panaszosok jelentkezését, akiket 2009. szeptember 21-én, vagy azt megelőzően a ... áruház wc-üzemeltető alkalmazottai sértegettek. A felhívásra jelentkezett **D.S.**, aki hitelt érdemlően tud nyilatkozni a 2009. szeptember 21-én őt ért sérelmekről, amely bizonyíték az elsőfokú ítélet meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására.

A másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben állított eljárási jogszabálysértést nem követte el.

A Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény, vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat

meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.

A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az előbbiekből következően a fellebbezés ugyan tartalmazhat új bizonyítékot, ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik a fellebbezés benyújtását követően több, mint 10 hónappal később, a másodfokú tárgyalás kitűzött napját megelőző napon előterjesztett előkészítő irat tartalmára. Ezért az alperes bizonyítási indítványának elutasítása nem volt jogsértő. Minthogy a megalapozott rendkívüli felmondás alátámasztásához szükséges tények tisztázásának elmulasztása az alperes terhére esik, az indítványozott tanú, az intézkedést követően évekkel később fellelt panaszos meghallgatása az alperesre nézve kedvezőbb határozatot megalapozottan nem is eredményezhetett volna.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes felpereseknek a felülvizsgálati eljárásban költségük nem merült fel, ezért e körben a határozathozatalt a Kúria mellőzte.

A pervesztes alperes felülvizsgálati eljárási illeték fizetési kötelezettsége a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. szeptember 25.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Dr. Bicskei Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő